

REDAKCE / 19. 4. 2016

Nakladatelství AMU vydává knihu o Jorisi Ivensovi

Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze vydává knihu Andrého Stufkense *Joris Ivens. Filmař světa*, která se věnuje dvaceti zásadním dokumentárním filmům jednoho z nejvýznamnějších nizozemských filmařů. Autor knihy André Stufkens přibližuje dobrodružství Ivensova tvůrčího procesu s jeho zdary i nezdary a pátrá po vědomých i podvědomých nitkách inspirace, které protkaly jeho tvorbu i celý život.

Autor nahlíží Ivensovy dokumenty v širokém dobovém kontextu a ve vzájemné provázanosti, odhaluje jejich inspirační zdroje, reflektuje produkční souvislosti, zkoumá filmový jazyk, přibližuje proces restaurování a nechává zaznít dobové ohlasy. Knihu uzavírá filmová vzpomínka Rogera Busschotse *Cinematheque* a pro české vydání napsaná kapitola o filmu *Prvá léta*, který byl natáčen také v poválečném Československu. Kniha vtáhne čtenáře do proudu života odvážného světoběžníka, nomáda putujícího stoletím „divoké vody“, jenž se s kamerou a pevným morálním přesvědčením vydával do míst historických událostí a který na sklonku svého dlouhého života radil svým studentům: „Přijmi veškeré riziko. Vždy!“ On sám jim v tom byl vždy příkladem.

Nizozemský dokumentarista Joris Ivens (18. listopadu 1898, Nijmegen — 28. července 1989, Paříž) už jako třináctiletý natočil krátký film *Vigvam*. Ve dvacátých letech vstoupil do uměleckého světa filmových experimentů, které vyústily v avantgardní snímky *Most* a *Děšť*. Natáčel propagační snímky, mimo jiné pro firmu Philips, filmy pro odbory či reportážní aktuality. V Sovětském svazu natočil budovatelský film *Komsomol*, v USA dokument o elektrifikaci amerického venkova. Dopady hospodářské krize zachytil v hornickém regionu Borinage v Belgii a společně s Ernestem Hemingwayem podal svědectví o občanské válce ve Španělsku. Obrazem válečné reality 20. století jsou také snímky *400 milionů*, *Poznejsvého nepřítele: Japonsko*, *17. rovnoběžka* či

kolektivní film *Daleko od Vietnamu*. Dokumentem *Indonésievolá* se vymezil vůči nizozemské koloniální politice. Poté, co jej začal vyšetřovat Výbor pro neamerickou činnost, působil ve východní Evropě. Točil i nepolitické poetické filmy: *Setkání Seiny s Paříží*, *Valparaíso*, *Mistral* nebo *Rotterdam-Europoort*. V Číně vytvořil monumentální obraz kulturní revoluce *Jak Yukong hory přenášel* i ryze osobní filmový testament *Příběh větru*, na němž se podílela jeho partnerka Marceline Loridanová-Ivensová.

André Stufkens (1955) je od roku 1997 ředitelem nadace European Foundation Joris Ivens / Europese Stichting Joris Ivens, jež v režisérově rodném Nijmegenu spravuje Archiv Jorise Ivensse a zaštiťuje, zajišťuje a podporuje filmové programy, vědecká zkoumání, publikace a výstavy s ním spojené. O životě a díle Jorise Ivensse pravidelně publikuje, od roku 1998 je redaktorem ročenky Ivens Magazine. Je docentem dějin umění, filmu a fotografie při Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen, předsedou organizace Stichting Gebroeders van Limburg a tajemníkem organizace Cultuurhistorisch Platform Rijk van Nijmegen. V roce 2007 obdržel kulturní ocenění De Gelderse Bokaal a o rok později byl povýšen do rytířského stavu oranžsko-nasavského řádu.

Zdroj: NAMU